

La veu de la pubertat

Al Baix Segre ens convindria algunes novel·les com ara *La drecera*, escrita per Miquel Martín i Serra, perquè ja disposaríem d'uns temes, d'un estil i d'uns llocs comuns socials sobre els quals tornar a escriure, combatre, rebatre, reconèixer-nos. Els escrits de Francesc Serés, sobretot *La pell de la frontera*, els de Ferran Sáez, l'*Atlas de l'oblit* de Teresa Ibars, els poemes de Pere Pena i Carme Romia, i els escrits d'Anna Sáez i Gabriel Pena ja comencen a mostrar temes i formes per escriure-la, però cal picar molta pedra, car és un territori literari encara bastant salvatge, ocult i quasi inèdit.

Escriure, per Miquel Martín i Serra (Begur, 1969), és donar sentit coherent a un munt d'experiències que es presenten caòtiques i confuses als nostres ulls.

Hi ha novel·les que per l'estil ja s'arranglen al costat d'altres que l'han precedit i en segueixen la forma. El lector hi reconeix la traça i deixa fer. Llegir, en aquest punt, és deixar-se anar. El món social canvia; el món intern, també. *La drecera*, amb major o menor fortuna, prova de donar coherència als fets que sent i veu un personatge que s'entrena per viure. Futbol, sexe, classes socials i mort hi apareixen ben trenats. La novel·la és una ordenació d'ordre lleuger de tot aquest material viscut en brut. Per al lector és un estímul d'ordre visual i intel-

↓ LA NOVEL·LA EXCEL·LEIX A CREAR UN ESPAI NARRATIU CREÏBLE; ELS DRAMES

lectual perquè ell ordeni la seua experiència juvenil.

Miquel Martín s'ha atrevit a escriure l'experiència d'un jove que de manera atorollada comença a conèixer el món social sense un judici clar, només contant i mirant. Arreberat per la família, curiós i resistent, el narrador busca la seua veu narrativa, ni massa analítica ni massa lírica. Es troba en el pla concret d'una vida limitada a les coses

aparentment banals. La novel·la és una combinació de moltes influències textuales que Josep Maria Fonalleras destil·la en l'epíleg. El defecte més gros és una certa previsibilitat: els drames rurals ja ens són prou coneguts i efectistes. Ara bé, potser on excel·leix és, d'una part, a crear un espai narratiu creïble i, d'altra part, en l'expressió dels canvis subtils de la pubertat a la juvenesa, en els canvis no tant subtils en les famílies i en les societats, tot vist de lluny. Tics de maniqueisme: els treballadors són bons, els burgesos, ingenus o dolents. Els somni i la religió hi són absents. Les anades i vingudes en bicicleta poden ser entesos com a itineraris mentals.

Els canvis s'esdevenen subtilment en l'ordre sexual i social. La manera de contar-los vol ser sense judicis, sense morals, sense opinions. Les permanències estan pel costat de la gana, de la pulsio de viure, d'una certa identitat com a contador d'històries, com a novel·lista.

L'espai és un carta guanyadora, una concessió al lector estival, l'Empordà postmodern. Poden imaginar una novel·la en el Segrià postmodern a la manera de *La drecera*? Algun dia podrem llegir-la?